

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde, engelli vatandaşlarımız toplam nüfusun 12,29'unu (yaklaşık 8.5 milyon) oluşturmaktadır. Farklı özür gruplarında bulunan bu vatandaşlarımızın sorunlarının çözümüne yönelik olarak bu güne kadar etkin ve kalıcı önlemler alınamamıştır. Özürlülerimizin yaşamakta olduğu sorunlar her geçen gün artmaktadır. Özellikle engelli vatandaşlarımızın istihdam sorunu, topluma katılmaları için fiziki koşulların yetersizliği sürekli dile getirilmesine rağmen çözüme yönelik ciddi adımlar atılmamaktadır.

Engellilerimizin yaşadığı sorunların saptanması, çözümü için etkin ve kalıcı önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
2. ZEKERİYA AKINCI - ANKARA
3. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
4. ALİ ARSLAN - MUĞLA
5. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
6. GÜROL ERGİN - MUĞLA
7. TANSEL BARIŞ - KIRKLARELİ
8. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
9. HALİL ÜNLÜTEPE - AFYONKARAHİSAR
10. ALİ RIZA ÖZTÜRK - MERSİN
11. ALİ KOÇAL - ZONGULDAK
12. ENİS TÜTÜNCÜ - TEKİRDAĞ
13. EROL TINASTEPE - ERZİNCAN
14. RASİM ÇAKIR - EDİRNE
15. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
16. ALİ İHSAN KÖKTÜRK - ZONGULDAK
17. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
18. İSA GÖK - MERSİN
19. MEHMET ALİ SUSAM - İZMİR
20. ATILA EMEK - ANTALYA
21. TAYFUR SÜNER - ANTALYA
22. MALİK ECDER ÖZDEMİR - SİVAS
23. METİN ARİFAĞAOĞLU - ARTVİN
24. HÜSNÜ ÇÖLLÜ - ANTALYA
25. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
26. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
27. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
28. FEVZİ TOPUZ - MUĞLA

GEREKÇE

Ülkemizde, engelli vatandaşlarımız toplam nüfusun 12,29'unu (yaklaşık 8,5 milyon) oluşturmaktadır. Farklı özür gruplarında bulunan bu vatandaşlarımızın sorunlarının çözümüne yönelik olarak bu güne kadar etkin ve kalıcı önlemler alınamamıştır. Özürülerimizin yaşamakta olduğu sorunlar her geçen gün artarken, özellikle engelli vatandaşlarımızın en büyük sorunu olan istihdam konusunda ciddi adımlar atılmamaktadır. Hatta kamunun elinde bulunan ve özürülerin kanuni hakkı olan memur ve işçi kadroları dahi doldurulmamaktadır.

Engellilerin ilgili yasal düzenlemeler; engellilerin yetenekleri doğrultusunda eğitilmesi, meslek kazandırılması, verimli kılınarak sosyal ve ekonomik refahlarının sağlanması amacıyla mesleki rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmasını güvence altına almaktadır. Bu karşın uygulama da sorunlar devam etmektedir.

Çalışamayan, çalışamayacak durumda olan engellilere 181-200 TL arasında aylık bağlanmaktadır. Bu miktar engelli vatandaşlarımızın yaşamlarını insan onur ve saygınlığına yakışır bir şekilde sürdürmeleri ve asgari temel ihtiyaçlarını karşılamaları için yeterli değildir. 181 lira engelli aylığı alan bir kişi, bakıma muhtaç ise bu kişiye evde bakım desteği verilmemektedir.

Engellilerimizin en büyük sorunlarından biride toplumun her kesiminde olduğu gibi işsizliktir. Engellilerimizin istihdamı konusunda yasal zorunluluklar bulunmasına rağmen bu sorun hala devam etmektedir. Türkiye İş Kurumu verilerinin incelenmesinden, 2009/Temmuz ayı itibarıyla işverenlerin; 1.909 kamu, 21.039 özel sektör olmak üzere toplam 22.948 özürülü açık kontenjanı bulunmaktadır. 2009/Ağustos ayı itibarıyla da; 80.237 erkek, 30.815 kadın olmak üzere toplam 111.052 özürülü işe yerleştirilmek için sıra beklemektedir.

Ülkemizdeki mevcut dolu memur kadro sayısı 1 milyon 700 bin dolayındadır. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun 53. Maddesine göre bu sayının %3 oranında memur statüsünde özürülü personel istihdam edilmesi gerekmektedir. Buda kamuda memur statüsünde 51 bin engelli vatandaşımızın istihdam edilmesi anlamına gelmektedir. 2009 yılı verilerine göre bu kapsamda kullanılan toplam kadro sayısı 10 bin civarındadır. Yaklaşık 40 bin kadroya atama yapılmamaktadır.

Bir diğer ifadeyle hem 4857 Sayılı İş Kanunu hem de 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa göre özürürlere kullandırılması gereken yaklaşık 63 bin kadro boş bırakılmıştır. Bu engelli vatandaşlarımıza tanınan kanuni bir hakkın yok sayılmasıdır.

Engelliler sağlık desteğine en fazla ihtiyaç duyan toplum kesimini oluşturmaktadır. Bu vatandaşlarımızın gelirleri son derece kısıtlı olduğu ve yaşadıkları sorunlar bilinmekteyken, engellilerden neden muayene, ilaç, tıbbi malzeme, ameliyat ve yatarak tedavi için katkı payı alınmaktadır.

İmar yasasında 1997 yılında yapılan değişiklikle yapıların engellilere uygun olarak inşası zorunlu tutulmuştur. Bu tarihten sonra yapılan pek çok binanın engellilere uygun olmadığı bilinmektedir. Engelliler kent yaşamının her alanında engellemelerle karşı karşıyadır. Otobüs, alt ve üst geçitler, pek çok kamu kurumu engellilerimizin kullanımına uygun değildir ve konuda hiçbir somut adım atılmamaktadır.

Yukarıda kısaca değinilen konular engelli vatandaşlarımızın yaşamak zorunda kaldığı sorunlarla ilgili sadece birkaç ana başlıktır. Engelli vatandaşlarımızın yaşadığı sorunların saptanması, çözümü için etkin ve kalıcı önlemlerin alınması için bir araştırma komisyonu kurulması uygun ve yerinde olacaktır.

